

Dordtse Leerregels I par 17

Wat zegt de Bijbel over:

1 jonggestorven verbondskinderen

2 opgroeiende verbondskinderen

Gemeente,

We hebben stilgestaan bij de uitverkiezing. Met de Dordtse Leerregels hoofdstuk 1 als gids. We hebben gezien wat het is. Op de top van de berg waar de gelovigen mogen weten uitverkoren te zijn. Van eeuwigheid tot eeuwigheid. In Christus, naar Gods welbehagen, tot geloof en zaligheid verkoren. We hebben gezien hoe de gelovigen dat mogen en kunnen weten. Allereerst door het waar geloof in Christus. En door de middelen te gebruiken als er twijfel en onzekerheid is. En we zagen vooral ook welke plaats de uitverkiezing inneemt. Niet aan het begin. Niemand begint op de top van de berg. Maar onder in het dal. Waar verlorenen geroepen worden. Daar beginnen. De kast niet pal voor de deur zetten, maar in het verlengde van de deur aan de andere kant van de kamer.

Dat speelt vanavond weer een grote rol in hoofdstuk 1 paragraaf 17. Het artikel waarin het gaat over een heel teer onderwerp. Een heel verdrietig gebeuren. Jong gestorven kinderen. Kinderen die God in hun kindsheid uit dit aardse leven wegneemt. Vlak na de geboorte. Of nog eerder: bij de bevalling, of nog eerder: in de moederschoot, een zogeheten miskraam, maar dat woord doet geen recht aan het diepe verdriet en de intense worsteling die er zijn kan. En dan de vraag die misschien direct, misschien wat later komt: waar is zo'n kindje na het overlijden? De ziel van dat kindje, want die had het al zodra het leefde in de moederschoot. Waar is ons kindje? Direct gezegd: juicht het, of kermt het nu? Voor eeuwig.

1 over jonggestorven verbondskinderen

Als je nu begint met de uitverkiezing dan kun je maar één ding zeggen: daar kunnen we niks over zeggen. Want hoe kun je nou weten of dat kindje uitverkoren is? Het heeft geen blijk van geloof of wedergeboorte kunnen geven als het dat al had, dus je kunt er niets van zeggen. Dat is echt verborgen. Dat is eigenlijk niet in te denken hoe zwaar dat vallen zou, als je daarmee het zou moeten doen. En men dacht in de tijd van de Dordtse Leerregels wel: dat is natuurlijk het enige antwoord dat die mensen die in de uitverkiezing geloven kunnen geven.

Nu is er aan de andere kant ook een gedachte mogelijk die er heel anders tegenaan kijkt. Die zegt: nou, daar hoef je heus niet over in te zitten. Zo'n kindje heeft nog niemand kwaad gedaan, heeft nooit kunnen zondigen, dus stel je daarover nou maar gerust: natuurlijk is zo'n kindje in de hemel. Trouwens, het was zo'n lief kindje, zo teer, zo zacht. God zou onrechtvaardig zijn als Hij dat niet zou doen en hoe zou je dat van God kunnen denken?

We lezen de Dordtse Leerregels hoofdstuk 1 par 17. Het begin is al veelzeggend. Aangezien wij van de wil van God in Zijn Woord moeten oordelen. Daar moeten we van uitgaan: van de wil van God in Zijn Woord. Dat geldt natuurlijk voor alle dingen, maar ook hier. De wil van God in Zijn Woord. Dus wij moeten ten eerste niet uitgaan van ons gevoel dat zegt: och zo'n pasgeboren kindje, zo'n ongeboren kindje daar kan ik me geen kwaad van voorstellen, ik kan me niet indenken, het wil er bij niet in dat zo'n kindje niet in de hemel zou zijn. Nee, uitgaan van de wil van God in Zijn Woord. En dat zegt dat mensen van nature kinderen des toorns zijn. We hoorden vanmorgen de eerste doopvraag: dat onze kinderen in zonde ontvangen en geboren en daarom allerhande ellendigheid, ja de verdoemenis zelf onderworpen is. De Schrift getuigt, Romeinen 5 bijv, dat alle mensen in Adam gezondigd hebben. Delen in de schuld en het oordeel dat Aam over de mensheid haalde. En dat alle mensen in zonde ontvangen en geboren worden: met een zondig hart, geneigd God en hun naaste haten. Dat komt er nog niet uit als het kindje ongeboren is, maar als het op gaat groeien, of opgegroeid zou zijn dan zou het wel gebleken zijn: ook dit kind is geneigd te zondigen. Heel scherp gezegd: toen zijn moeder in de wieg keek, zei ze van Hitler: wat een lief poppie, wat een schattig kind. Later kwam er uit wat erin zit bij ieder mens. Daarom doet God nooit onrecht. Nooit. Als Hij een mens, een kindje, een ongeboren kindje niet in de hemel laat komen, eeuwig buiten laat zijn: onrecht doet God nooit. Gelooft u dat? Mijn kind, ons kind, delend in waar wij in delen, uit een onreine verwekt en geboren: dat kan alleen maar onder het oordeel zijn. Het is immers een kindje van ons, het heeft van ons en van Adam meegekregen wat wij hebben: oordeel en zondig hart.

Wij moeten oordelen uit de wil van God in Zijn Woord. Dat geldt dan ook naar de andere kant. Dus we moeten niet oordelen naar een verkiezingsidee van onze logica. En dat verkiezingsidee loslaten op zo'n kindje: je weet het niet. Nee, uitgaan van de wil van God in Zijn Woord. En dat getuigt dat de kinderen der gelovigen heilig zijn. Niet van nature, maar vanwege het genadeverbond. Even terzijde: dat missen dus ook zij die het verbond verwerpen omdat zij alleen de geloofsdoop voorstaan. Die de kinderdoop verwerpen. Die missen de troost van het verbond voor zulke kinderen en hun ouders.

Niet beginnen bij de uitverkiezing, maar beginnen bij het verbond. Vanuit Genesis 17 en I Corinthe 7 dat getuigt dat de kinderen, ook als maar één van de ouders gelovig is, heilig zijn, opgenomen in het verbond. Soms kon dat ook al door de Doop verzegeld worden, maar soms, als het kindje jonger overleed, kon dat niet, maar dat verbond was er al zodra er leven was in de moederschoot. Dat verbond is als een schip naar de overzijde. Een schip van land verderf naar het vaderland aan de overzijde. Waar de gelovigen en hun zaad in zijn ingescheept. En nu is het eerste wat een mens van nature doet als hij bij zijn verstand komt: uit dat schip springen. Eraf willen. Maar dat kon zo'n kindje nog niet doen. Tot welke leeftijd niet is moeilijk te zeggen, maar zo'n jong kindje in elk geval nog niet. En een zwaar verstandelijk gehandicapte kan het misschien wel nooit. Als die overlijdt haalt God hen ahw al uit het schip en draagt ze naar het vaderland. Voor de ouders uit mogen zij al ingaan.

Daarom moeten Godzalige ouders niet twifelen aan de verkiezing en zaligheid van hun jonggestorven kinderen. Hun kinderen: zondig, onder het oordeel van nature, en toch: zalig. Ons kind, en dan toch bij God. Dat maakt je verwonderd. Hoe is het mogelijk. Dat Uw verbond in Christus ons kindje geldt. Ons kindje. En wat een gedachte. Zovele kinderen die op aarde niet bekend werden, die op aarde nooit een naam gekregen hebben zullen daar zijn, en zovele groten der aarde of groten van de kerk zullen er niet zijn. Mensen van naam, maar onbekend in de hemel. Kindjes zonder naam, maar bekend bij God. Zovelen die genoemd zijn zullen er niet zijn, zovelen die nooit genoemd zijn zullen er wel zijn. En inderdaad ja, als ik er dan ook maar zijn zal.

Daarom, vanwege dat verbond, moeten godzalige ouders niet twifelen. Ja, maar hoe zit dan? Godzalige ouders. Als ik dat van mezelf niet durf te zeggen? Om te beginnen moeten we heel eerlijk zeggen dat er geen drie, maar twee soorten ouders zijn: godzalige en vijandige. Geen groep ertussenin die betrokken is en ermee bezig is, maar niet godzalig en ook niet vijandig. Nee, ten diepste zijn we één van de twee: godzalig of goddeloos vijandig. Godzalig is zou je kunnen zeggen: goddeloos in zichzelf maar gevlucht tot Jezus. Dat is godzalig. En anders ben je vijandig. Nou, als ouders, of één van beide, godzalig is, dan is het zeker: dan is de ketting van het verbond niet gebroken door ongeloof, maar gaat de ketting van het verbond door tot in het volgende geslacht.

Maar als de ouders beide ongelovig zijn, vijand van Christus gebleven dan is de ketting gebroken. Wat een verantwoordelijkheid als ouders. Als wij het verbond breken dan, de ketting verbreken, dan trekken we alle generaties na ons mee. We zijn verantwoordelijk voor vele generaties. Als wij de ketting verbreken, schieten alle schakels na ons ook los en worden ontkoppeld. En dan kan Gods verbond toch nog

verdergaan tot in het duizendste geslacht. Dat kan. Dat zie je soms ook: dat na een godvrezende overgrootvader het achterkleinkind de Heere weer dient: God pakt de ketting weer op, al vallen er twee of drie geslachten tussenuit. Dat kan. Maar dat weten we niet. God is het niet verplicht, maar Zijn genade is er groot genoeg voor. Dat een jonggestorven honderdste generatie na een godvruchtige verre voorvader zalig wordt omwille van het genadeverbond.

2 opgroeiende verbondskinderen

Niet beginnen bij de verkiezing maar bij het verbond. Dat leert artikel I, 17 dus. En daarover denken we nog verder na. Maar dan met het oog op kinderen, jongeren, op ons die niet als kind gestorven zijn. Maar die opgroeien als verbondskind. Wat houdt het dan in? Hoe zit het dan met verkiezing en verbond. Dat is heel wezenlijk. Dan zien wij grofweg 3 posities. Waarbij we voor ogen moeten houden en mogen houden: eerst verbond, dan verkiezing voor onze beleving.

Maar daar is een denken in de kerken en dan moet u dat wat zoeken in de gereformeerde gemeente in Nederland en sommige gereformeerde gemeentes waarin de verkiezing voor het verbond gezet wordt. Dan heet het: het verbond zegt, de doop verzegeld dat God nog steeds zondaren zaligmaakt, ook in deze tijd, ook in deze gemeente. God maakt nog zondaren zalig. Maar als je dan zou vragen: wil Hij dan ook mij zaligmaken? Bedoelt Hij het goed met mij persoonlijk? Gelden de beloften van de doop ook mij persoonlijk? Dan is de prediking: dat kun je zo niet zeggen direct. Dan met je eerst weten of je echt berouw hebt, of je de Heere echt zoekt, of je echt verslagen van hart bent. Dus eigenlijk: dan moet je eerst weten of je uitverkoren bent. Uitverkiezing voor verbond in je beleving. En als je dat mag weten, ervaren, dan mag je weten: God bedoelt ook mij. God heeft in de doop ook mij persoonlijk bedoeld en mij verzekert dat ik welkom ben bij Hem. Dan kun je wel denken: als ik al weet dat ik uitverkoren ben wat voor versterking heb ik dan nodig? Wat geeft het verbond en de doop dan nog extra als ik toch al weet dat ik verkoren ben? Dan is er in de prediking alleen aandacht voor het onderscheid. Zonder aanbod. Heb je de kenmerken van de uitverkorenen? Wat kun je wegzinken in moedeloosheid en vertwijfeling. Heb ik die kenmerken al? Heb ik ze echt? Gisteren dacht ik van wel, maar vandaag denk ik vast van niet. En hoe kom ik aan die kenmerken? Misschien kom ik er wel nooit aan en is alles toch voor niks. En de één denkt: dan doe ik er ook mijn best niet meer voor, de ander wordt radeloos en troosteloos in de put.

Aan de andere kant is ook een groot gevaar. En die kant vind je met name in de Protestantse kerk in Nederland, dus onze kerk, en in de Gereformeerde Bond, dus het deel van de kerk waar wij in zitten. Dan is

er de gedachte dat verbond en verkiezing samenvallen. Als je bij het verbond hoort nou, dan ben je dus ook verkoren. Zeker als je gedoopt bent en je leeft mee met de gemeente, je doet belijdenis, nou dan ben je ook uitverkoren. Verbond en verkiezing vallen samen. Soms zelfs zo dat er gezegd word: God houd van jou en God is altijd met je, overal. Je bent een parel in Zij hand. Met verzwijging van wedergeboorte en bekering. Die komen niet of steeds minder aan de orde. Dat neemt hand over hand tot in onze kerk in de Gereformeerde Bond. Dan is er alleen sprake van aanbod, maar niet van onderscheid.

Daar moet je jezelf en zeker je gezin niet aan toevertrouwen. Ook al voelt het best goed. Het is begrijpelijk en aansprekend, het gaat wat vlot in zo'n gemeente en wat minder regeltjes, het duurt ook wat korter, het trekt je best wel als jongeren, ...en oudere. Maar het is levensgevaarlijk. Dan ga je denken, dan gaan je kinderen denken dat het goed zit, terwijl ze niet weten van bekering. Dan ga je menen in te gaan, en voor Gods rechterstoel hoor je: gaat weg van mij, Ik heb u nooit gekend. Vreselijk. Als preek alleen aanbod preekt. Alleen aanbod, zonder onderscheid.

Maar hoe spreekt de Schrift? Welk spoor proberen wij te gaan als het Bijbelse? Wie erover wil lezen leze het boekje van ds J van Sliedregt Licht over uw pad. Dan gaan we uit van wat de Heere in Zijn Woord zegt. Dat de HEERE Zijn verbond opricht met de gelovigen en hun zaad. En hun nageslacht. Niet: en hun uitverkoren nageslacht. Dat staat er nergens. En hun nageslacht. Dus het verbond geldt al de gelovigen en hun nageslacht, al de gedoopten. Daarom spreekt de Heere ook over heel Israel in het Oude Testament als Mijn volk, Mijn kinderen. Dan bedoelt dat niet: de ware gelovigen, nee, heel het verbondsvolk wordt genoemd: Mijn volk, Mijn kinderen zelfs. Verbondskinderen. Dus de beloften van het verbond gelden elk kind van het verbond. Ik zal u tot een God zijn. Ik zal als Vader alle kwaad weren of ten beste keren. Ik zal als Zoon wassen in Mijn bloed van alle zonden en je rechtvaardig voor God stellen. Ik zal als Heilige Geest je hart vernieuwen en een nieuw hart geven. Ik zal. Dat meent God met ons allen. In Zijn verbond en in Zijn Woord. En dat betekent voor iedereen de oproep: bekeer je, geef je gewonnen. Val deze God te voet. Heel je leven, heel je hart, hoe het ook is, leg het voor Hem neer op deze belofte. Het is vreselijk als je daar één jaar mee wacht, laat staan 2 jaar, drie jaar. Want je bent welkom bij de God van je doop en de God van het Woord. Hij bedoelt jou! Het aanbod.

En dan het andere, het tweede. Onderscheid. Er zijn tweerlei kinderen van het verbond. Er zijn verbondskinderen die weigeren. Die de belofte verwerpen. De oproep naast zich neerleggen. Doen waar zij van nature toe geneigd zijn: overboord springen, het verbond verbreken.

Vorbij leven aan het aanbod. De oproep negeren. En die daar duizend en een verschillende redenen voor kunnen opgeven. Maar: niet komen om te smeken: Heere, leid me, verlos me, vernieuw me. Geldt het u, jou? Dan kun je natuurlijk geen belijdenis doen. Dat zou liegen en huichelen zijn. Door eigen schuld verloren gaan. Kinderen des Koninkrijks die buitengeworpen worden. Door eigen schuld. Maar nog loopt de Heere achterna: Hij biedt Zich aan en roept om te komen tot overgave. Dan hebben we duidelijk: de zuiver prediking noemt twee dingen: aanbod en onderscheid. Let daar maar op: aanbod én onderscheid in elke preek. Niet alleen onderscheid zonder aanbod. Dat maakt moedeloos. Niet aanbod maar geen onderscheid: dat maakt zorgeloos. Maar aanbod en onderscheid.

Tussen verbondskinderen die het aanbod en de oproep verachten én die aanbod en oproep inwilligen. Die komen tot de Heere van het verbond. Die gaan smeken: Heere, vervul wat U beloofd hebt in mijn leven. Leid mij als vader, verlos/verzoen mij als Zoon, vernieuw mij als Heilige Geest. Dat heb ik nodig. Anders blijf ik verloren. Dat wilt u doen, want U hebt het beloofd. Ik ben het niet waard, ik heb er veel te lang mee gewacht, ik zie soms geen hand voor ogen zo zwaar heb ik het, maar U hebt het beloofd, ook aan mij. U wilt het doen, ook aan mij, U zult het doen, ook aan mij, anders blijf ik verloren. Ik dacht zolang het loopt zo'n vaart niet, ik red mezelf wel, maar dat kan ik niet meer, Heere, geef mij wat Gij hebt beloofd.

Ja, hebt u het verbond ingewilligd? Bent u gekomen, wedergekomen, teruggekeerd. Ben jij terug gekomen tot de God van je doop, de God van het Woord? Dan mag je belijdenis doen. Belijdenis doen is inwilliging van het verbond. Op deze wijze: smeken dat de Heere vervult wat Hij heeft beloofd in je leven. Dat is belijdenis doen. Dat vraagt de Heere dan ook: Hij schaamde Zich niet om voor heel de Gemeente jou Zijn verbond te verzegelen in de doop, dan mag jij toch niet schamen om deze God te belijden voor heel de gemeente?

En dat is puur genade. Dat is vanwege de uitverkiezing. Nooit, nooit zou ik ertoe gekomen zou. Mijn eerste neiging is: uit dat schip springen. Weg uit de verbond. Weg uit die beklemming en die oproepen en dat achterna lopen. Verbreken dat verbond. Maar dankzij Gods welbehagen kwam ik daar op terug en tegen mijn natuur in keerde ik weder en smeekte ik Hem om vervulling van Zijn beloften. Verbond – verkiezing die orde in mijn beleving. Dankzij Zijn welbehagen waarmee Hij mee heeft uitverkoren voor de grondlegging der wereld in Christus. Soli Deo Gloria. En samen met mijn jonggestorven kindje dat het nu al doet mag ik eens de Heere grootmaken.

Artikel 18 sluit het hoofdstuk af. O diepte van rijkdom beide der kennis en der wijsheid Gods. Uit Hem door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid.

Amen.